

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний бізнес-коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор, професор

О.В. Куклін

2014 р.



ІНСТРУКЦІЯ № 37

з охорони праці при роботі з ручною механізованою газонокосаркою

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці під час роботи з ручною механізованою газонокосаркою (далі — інструкція) є інструкцією за видом робіт, що встановлює вимоги до працівників, які залучаються до робіт з використанням ручної механізованої газонокосарки для скошування трави.

1.2. Ручна механізована газонокосарка — машина для скошування трави, стригальний пристрій, якої має привід від двигуна внутрішнього згорання або від електродвигуна і працює у площині приблизно паралельно до поверхні ґрунту. Роботи з використанням ручної механізованої газонокосарки (далі- газонокосарка) не належать до робіт підвищеної небезпеки.

1.3. Інструкцію розроблено відповідно до Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 №132; Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 №15; Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 №9; та з урахуванням вимог Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Мінжитлокомунгоспу України від 10.04.2006 №105; ДСТУ EN 836:2004 “Садове обладнання. Газонокосарки приводні. Вимоги безпеки”.

1.4. Працівники зобов’язані пройти інструктаж з питань охорони праці за професією, при виконанні робіт із газонокосаркою — за цією Інструкцією.

1.5. Під час з використання газонкосарки на працівника можуть діяти такі небезпечні та шкідливі виробничі чинники:

- дія ріжучого інструменту на незахищені частини тіла;
- дія рухомих частинок трави та інших предметів, що перебувають на газоні, або рухомих частин газонокосарки під час скошування;

- дія електричного струму внаслідок пошкодження електропроводки або захисних пристроїв, що запобігають доступу до частин, що перебувають під напругою, а також проведення робіт в умовах підвищеної вологості (під час роботи з газонокосаркою, що має електродвигун);

- загоряння паливно-мастильних матеріалів (у разі використання газонокосарки з бензиновим двигуном);

- підвищений рівень шуму;

- підвищена температура зовнішнього повітря.

1.6. Газонокосарку закріплюють за працівниками для індивідуального або бригадного використання. Газонокосарці присвоюють інвентарний номер. Для перенесення комплектуючих частин газонокосарки використовують сумку або інше спеціальне пристосування.

1.7. Осіб, які виконують роботи з газонокосаркою, забезпечують міцним (наприклад, шкіряним) спецвзуттям, довгими штанами та захисними окулярами, а у разі використання газонокосарки з бензиновим двигуном — додатково протишумними навушниками.

1.8. Осіб, які виконують роботи з газонокосаркою, забезпечують необхідною номенклатурою різального інструменту (дротом, лопатевим інструментом) та витратними матеріалами (у разі використання газонокосарки з бензиновим двигуном — паливно-мастильними матеріалами).

1.9. Під час проведення робіт слід дотримуватися вимог виробничої гігієни та пожежної безпеки. Бути обережним і уважним під час пересування.

1.10. Максимальна висота травостою має бути на партерних газонах — 5 см, звичайних — 10 см, лучних — 15-20 см. Висота скошування травостою на партерних газонах 2-4 см, звичайних і лучних 3-5 см.

1.11. Ручні газонокосарки з електроприводом можна віднести до електроінструменту II класу,

1.12. Газонокосарки поділяються за такими критеріями:

- наявність приводу — механічні, ручні, приводні;

- тип двигуна приводу — з двигуном внутрішнього згорання, з електродвигуном;
- спосіб переміщення — самохідні, несамохідні;
- спосіб регулювання — керовані пішим оператором, керовані особою, що перебуває на сидінні машини;
- розташування робочого органу — горизонтальні (барабанні або шпindelельні), вертикальні (ротаційні або роторні).

В електричних газонокосарках (мають потужність від 0,8 до 2,0 кВт) робочий орган працює від двигуна або від мережі електроживлення через кабель.

У бензинових газонокосарках робочий орган працює від бензинового двигуна.

Тример — ручна газонокосарка, в кінці якої розташований обертовий різальний інструмент, рух якого здійснюється по горизонталі за рахунок мускульної сили працівника (бувають лише ротаційними).

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Отримати від відповідального керівника робіт розпорядження на виконання робіт.

2.2. Підготувати для проведення робіт газонокосарку. Кріпильні елементи (гайки, болти, скоби тощо) мають бути затягнутими. Уникати надмірного змащення робочих частин машини.

2.3. Перевірити справність газонокосарки, а у разі виявлення несправностей, що не забезпечують безпеку праці, замінити її. Працівнику дозволяється проводити лише збирання і заміну різального інструменту відповідно до вимог інструкції з її експлуатації.

2.4. Одягнути спецвзуття та підготувати інші засоби індивідуального захисту (наприклад, захисні окуляри).

2.5. Оглянути робочу зону та у разі необхідності її від сторонніх твердих матеріалів (каміння, гілок, проводів тощо).

2.6. Для підготовки газонокосарки та робочого місця має надатися на початку зміни необхідний час.

2.7. Про всі виявлені несправності інформувати відповідального керівника робіт і не приступати до роботи, поки їх не буде усунуто.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Дотримуватися вимог настанови з експлуатації газонокосарки. Використовувати газонокосарку за призначенням, застосовувати лише передбачений для неї різальний інструмент.

3.2. Положення газонокосарки під час роботи не повинно допускати можливості її скочування або падіння, слід вживати заходів щодо запобігання пошкодження газонокосарки.

3.3. Роботи виконувати при достатньому денному освітленні.

3.4. Запуск двигуна газонокосарки здійснювати на холостому ході.

3.5. Під час роботи стежити за чистотою вивантажувального жолоба і технічним станом робочого органу газонокосарки. Робота зі зношеними або ушкодженими елементами робочого органу (зубцями, кріпильними елементами тощо) може призвести до порушення балансу робочого органу.

3.6. Двигун газонокосарки має бути зупинений після потрапляння у робочий орган стороннього предмета, перед очищенням робочого органу або вивантажуванні жолоба.

3.7. Під час роботи на схилах працювати поперек схилу.

3.8. Під час використання газонокосарки з бензиновим двигуном дотримуватися таких вимог безпеки:

- паливо переміщати і зберігати у спеціально призначених резервуарах із дотриманням вимог пожежної безпеки;

- заправляти паливо та виконувати його дренаж з паливного бака слід поза межами приміщення;

- заборонено курити та користуватися відкритим вогнем під час роботи з паливом;

- не запускати двигун у замкненому приміщенні та іншому просторі, де можуть накопичуватися шкідливі робочі гази (діоксид вуглецю);

- не знімати кришку паливного бака та не доливати бензин під час роботи двигуна або поки двигун нагрітий;

- у разі розливання бензину не запускати двигун на цьому місці, а перемістити газонокосилку вбік і уникати появи будь-яких джерел запалювання на місці розливання бензину.

3.9. Під час роботи з газонокосаркою заборонено:

- виконувати роботи босоніж або у відкритих сандалях (слід використовувати спецвзуття);

- виконувати роботи на дуже крутих схилах (з кутом нахилу до горизонту від 45° і більше);

- використання газонокосарку з електроприводом на мокрій траві;

- допускати знаходження частин тіла у зоні дії обертових частин машини, виконувати роботи за наявності людей або тварин у робочій зоні;

- використовувати несправну газонокосарку, зі знятими або ушкодженими огорожами, без запобіжних пристроїв (дефлектора або уловлювача);

- запускати машину, якщо робоча поверхня не є трав'яною;

- зберігати газонокосарку з бензином у її баку всередині приміщень;

- самостійно розбирати та ремонтувати привідну частину машини газонокосарки.

3.10. Дотримуватися вимог пожежної безпеки, санітарних норм і правил особистої гігієни.

3.11. Про всі виявлені під час роботи несправності інформувати відповідального керівника робіт і не приступати до роботи, поки їх не буде усунено.

3.12. Працівник, який працює з газонокосаркою, повинен бути взутий у міцному (наприклад шкіряному) спецвзутті та довгих штанях.

3.13. Під час роботи з тримерами та колісною газонокосаркою, що має вивантаження трави назад, з відкритими задніми колесами або без уловлювача, застосовують захисні окуляри.

3.14. При роботі з газонокосарками, що мають бензиновий двигун, використовують протишумні навушники.

3.15. При роботі з газонокосаркою не допускається:

- використовувати газонокосарку з електроприводом на мокрій траві;
- використовувати несправну газонокосарку, зі знятими або ушкодженими огорожами, без запобіжних пристроїв/дефлектора або уловлювача;
- самостійно розбирати та ремонтувати приводну частину газонокосарки;

4. Вимоги безпеки по закінченні роботи

4.1. Очистити корпус та робочий орган газонокосарки.

4.2. У разі використання газонокосарки з електроприводом від'єднати від мережі електроживлення та згорнути кабель (подовжувач).

4.3. У разі використання газонокосарки з бензиновим двигуном злити у спеціальний резервуар залишки бензину.

4.4. Покласти комплектні частини газонокосарки у передбачену для зберігання робочу сумку. Підготувати газонокосарку до перенесення.

4.5. Покласти газонокосарку в призначене для збереження місце. Зберігати газонокосарку очищеною.

4.6. Повідомити відповідального керівника робіт про всі несправності та дефекти, що мали місце під час роботи.

4.7. Для прибирання робочого місця та засобів виробництва у кінці зміни має бути надано необхідний час.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі погіршення самопочуття, отримання травми та з будь-яких інших причин, що вимагають припинення роботи, інформувати за телефоном відповідальну особу та діяти за її вказівками.

5.2. Під час виконання робіт з газонокосаркою можуть виникнути такі аварійні ситуації: порізи або збиття незахищених частин тіла внаслідок дії ріжучого інструменту, частинок трави та інших матеріалів, що перебувають на газоні; ураження електричним струмом внаслідок пошкодження або захисних пристроїв, що запобігають доступу до частин, що перебувають під напругою (у разі використання газонокосарки, що має електродвигун); опіки внаслідок загоряння паливо-мастильних матеріалів (у разі використання газонокосарки, що має бензиновий двигун).

5.3. У разі виявлення несправності газонокосарки, що впливає на безпеку праці, припинити роботу та замінити її на справну.

5.4. При поганих метеорологічних умовах (дощ, туман тощо) припинити роботу. Не допускається скошування мокрої трави або працювати в умовах підвищеної вологості газонокосаркою з електродвигуном.

5.5. При нещасному випадку, пожежі та інших надзвичайних ситуаціях діяти відповідно до вимог інструкцій з охорони праці за основною професією.